

HIPPISM

INFLUENȚA MARILOR ȘEFI DE RASĂ

La formațiunea rasei calului de pur sange englez au contribuit, acum aproape trei secole, un număr relativ însemnat de armăsari. Unii erau de rasă arabă, alții de rasă barba, alții de rasă indigenă engleză, alții de rasă nedefinită, mai mult sau mai puțin orientată. Unii din ei au avut o influență mai mare, alții au contribuit într-o măsură mai redusă. Despre numele lor, istoria lor — și legenda lor — cași de partea de contribuție a fiecăruia în elaborarea rasei ne vom ocupa poate cândva, când timpul și spațiul ne vor îngădui. Deocamdată vom spune că dintre toți numai trei au avut norocul să se perpetueze în linie directă, din tată în fiu, până în zilele noastre: Darley Arabian, Godolphin Arabian și Byerley Turk. Toți cei doi pur sange englez în viață astăzi pe toată suprafața globului se trag în linie paternă directă numai din unul din acești trei strămoși. Progenitura directă a tuturor celorlalți, dintre care unii au jucat, în timpul lor, un rol foarte important, n'a durat decât scurta vreme. Inceputul cu încheiul s'a oștit și pe urmă a dispărut.

Cei trei mari strămoși a avut fiecare numeroși fii cari — au continuat cu mai mult sau mai puțin succes în vremea lor, întinzând diferite ramuri. Și cu aceste ramuri s'a întâmplat ceea ce s'a întâmplat și cu descendenții celorlalți autori originari ai rasei: rând pe rând au degenerat și cu încheiul au pierit, rămânând în fiecare dintre familiile întemeiate de patriarhi, numai descendenții a câte uneia din ramuri aceia care s'a arătat mai viabili și ai cărei membri s'au putut adapta evoluției vieții hippice.

Astăzi cei trei strămoși sunt continuați prin progenitura numai a câte uneia din ramurile întemeiate de ei, Eclipse, Matchem și King Herod sunt capetele ramurilor respective. Aceștia reprezintă fiecare, fiind aproape contemporani, rezultatul evoluției și încheiului definitiv a familiilor întemeiate de trei patriarhi, astfel încât un drept cuvânt se poate împărți acum rasei de pur sange englez în trei mari familii paterne, una coborâtă din Eclipse, a doua din Matchem și a treia din King Herod, căruia în mod obișnuit i se numește Herod sudea. Probabil încă unii din efectele democratizmului modern!

Fiecare din aceste trei familii își are, cu tot amestecul de sange urmat prin evoluția timpului, individualitatea și caracteristicile sale, care se manifestă în mod constant până în vremurile noastre. Nu ne vom ocupa deocamdată de aceasta, ci de puterea actuală a fiecăreia din cele trei mari familii, de forța lor de expansiune și de influența lor în linie directă asupra rasei de pur sange englez contemporană.

La rândul său fiecare din cele trei familii a produs ramuri. Eclipse, Matchem și King Herod au avut fiecare urmași mai mult sau mai puțin numeroși, unii din aceștia jucând un rol poate covârșitor în timpul lor. Nu toți aceștia însă s'au perpetuat și din cei cari s'au perpetuat, mulți n'au ținut decât puțină vreme, alții au ajuns până azi, dar și între ramurile cari au durat până acum nu toate se găsesc în același stare de înflorire.

Unele sunt în progres continuu, altele stau pe loc, altele își trag suflul. Unele au dispărut complet în unele țări și se mențin cu mai multă sau mai puțină putere în altele. Unele care dispăneră complet în unele părți, au reînviat prin transplantare și cunoscut o nouă înflorire.

Această proces se observă și în ramurile fiecărei familii. Este o tendință generală, obscură, instinctivă, specifică rasei, de dezvoltare și perpetuare a unei vite din fiecare tulpină, a unei tulpine din fiecare ramură, a unei ramuri din fiecare familie, spre a ajunge la cristalizarea individualității fiecărei familii și la continuarea ei prin descendenții unei singure linii care se degajează și se dezvoltă în mod inflexibil în detrimentul celorlalte.

După cum descendența lui Darley Arabian, Godolphin Arabian și Byerley Turk este astăzi descendența familiilor întemeiate de câte unul din colaboratorii lor respectivi, Eclipse, Matchem și King Herod, tot asemenea se observă tendința manifestată și în sfârșitul acestor familii, descendența întemeietorilor să se reducă la descendența numai a câte unora din capii ramurilor create în fiecare familie. În anul familiei lui Matchem, evoluția în acest sens este deja mai de mult terminată. În această familie nu mai persistă azi decât rama-

ra lui Melbourne. În celelalte două familii evoluția este în curs; pentru Eclipse în favoarea ramurii lui Bird catcher, pentru King Herod în favoarea ramurii lui Pantaloon.

Urmărirea acestei evoluții este de cel mai mare interes pentru crescătorie, pentru că ne arată direcția în care se dezvoltă și progresa rasei. Cunoașterea ei poate da îndrumări prețioase crescătorilor pentru alegerea prăstitorilor cari să devină sultanii herghelilor lor sau cărora să le trimească lepele lor de nădejde. Mai cu seamă într-o țară unde crescătoria este la începutul dezvoltării sale, chestiunea este deosebit de importantă pentru că poate da cheia unei fericele îndrumări. S'au văzut exemple frapante chiar și la noi. Armăsari aleși cu îngrădire în ce privește conformația, lungime, cariera pe turf, cari n'au reușit, din cauza înconjurată de condițiuni cele mai prielnice. Alții în aceleași condițiuni și pe picior de egalitate, dar că nu chiar mai jos, din punct de vedere al conformației, originii imediate, clasei pe turf, au reușit. Secretul trebuie căutat în primul loc în tendința generală a ramurii părintești din care fiecare făcea parte.

Anglia este nu numai țara unde s'a creat rasea, unde ea s'a încheiat dar este și laboratorul de evoluție permanentă cel mai principal al ei. De acolo se aprovizionează în primul rând crescătorii de pretutindeni, reînviindu-și și primenindu-și efectivele. Ochii întregii lumi sportive hippice sunt așezăți în permanență asupra turfului și crescătoriei engleze. De acolo se iau exemple și îndrumări. Experiența îndelungată a dovedit că numai rasele create acolo, curente de sange cari s'au încheiat, dezvoltat și reușit acolo, ducă, se pot transplanta cu succes alturea și pot câștiga o valoare universală. Multe dinastii și curente întemeiate și dezvoltate în alte țări cu dezvoltare importantă chiar din punct de vedere hippic, au reușit în țările respective dar reușita lor a fost efemeră sau dacă s'a menținut, a rămas pur locală. Exemplu tipic este rasea lui Dollar care a reușit admirabil în Franța, unde se menține cu succes, dar care n'a putut prinde alurea, cu toate încercările făcute. Alt exemplu este Le Sancy al cărui sange încheiat și dezvoltat în Franța, a devenit unul din elementele de bază ale crescătoriei moderne universale numai în urma transplantării și reîncheierii lui în Anglia prin intermediul lui Roi Herode.

Pentru aceste considerații, evoluția rasei și progresul cași decendența diferitelor sale familii și ramuri trebuie urmărită și studiată în Anglia. Rezultatele de acolo își au mai curând sau mai târziu repercușiunea și efectele în lumea întreagă. Preocupat de mai de mult de această problemă am urmărit rezultatele evoluției anii de zile în șir în aproape toate țările unde se crește calul de pur sange englez și am observat că în toate părțile aproape ne găsim la un moment dat la o situațiune care este reproducerea fidelă în linii generale a celei din crescătoria engleză.

Pentru a ne fixa asupra situațiunii actuale și a direcțiunii în care se îndreaptă evoluția și progresul rasei am studiat rezultatele anului sportiv hippic englez 1931 după tablouri-le statistice publicate în ziarle de specialitate, în comparație cu acelea din anii anteriori. Pentru o bună de cumentare am luat un interval de timp mai îndelungat, în care evoluția a avut vremea suficientă spre a-și pronunța orientarea, comparând rezultatele generale ale anului 1931 cu acelea ale anului 1911, acum 20 ani. Am ales anul pentru a avea în primul rând spațiu și în al doilea rând pentru că în anul acesta s'au născut în Anglia și Irlanda primii produși ai lui Roi Herode, armăsarul care, după cum am spus, a transplantat în țările britanice, sângele lui Kingtetter, dispărut acolo în linie directă, reînchegându-l și dându-i o nouă strălucire, grație căreia a luat un nou avânt în lumea întreagă.

Rezultatele acestor studii cu concluziile lor firești le-am expus într-un articol publicat în marea revistă engleză „Horse and Hounds”, numărul din 29 Ianuarie 1932. Cum spațiul nu îngăduie o reproducere în traducere românească a articolului, ne vom mărgini să redăm numai punctele esențiale de interes imediat pentru acei „din nefericire, puțin la număr în România, pe cari îi interesează chestiunea creșterii calului de pur sange englez.

D. XENOPOL

(Va urma).

Sedința de Comitet a S. N. I. C.-ului

Convenția a fost semnată. Amânarea deschiderii stagiunii de galop

Comitetul S. N. I. C.-ului a ținut Joi după amiază sedință, sub președinția prințului Moruzi. Pe ordinea de zi au figurat câteva chestiuni de seamă.

CONVENȚIA

S'a discutat, în primul rând, chestiunea acordului intervenit între S. N. I. C. și proprietarii de cal de trap. Acordul prin care societatea organizatoare se obligă să aloce ca premii două treimi din veniturile curselor de trap a fost perfectat, semnându-se convenția între reprezentanții S. N. I. C.-ului și delegații proprietarilor.

ANULAREA REUNIUNII DE LA 27 MARTIE

Comitetul a constatat apoi că din cauza acestor leri prelungite nu rămâne timpul necesar suficientei antrenări a calilor pentru a fi gata în ziua de 27 Martie, dată la care urma să aibă loc premiera galopului la Floreasca. În consecință a anulat intrunirea de galop dela 27. Programul nefiind încă publicat anularea s'a putut face ușor. Astfel inaugurarea meetingului de galop a fost întârziată cu o săptămână, fiind amânată pentru Sâmbătă 2 Aprilie. La 27 Martie se va organiza, în schimb, o reunune de trap.

CHESTIUNI DE TRAP

În fine, comitetul a cercetat câteva mii chestiuni, în legătură cu alergările de trap. S'a hotărât să se îngăduie intrare în orice cursă de trap. Tripla intrare se va putea face în ziua sorocă retragerilor.

SAMBATA LA FLOREASCA

ZIUA X-a, Sâmbătă 27 Februarie 1932

Alergările încep la ora 13¹⁵ precis

I. Pr. Buhusi 1500 metri (Cursă de condiție)	
Pr. I. 4.500, II. 800, III. 500 lei	
Pungașu 1500/1. C-dache	—
Gerila 1500/2. Harna	—
Florizel 1500/3. Crotenco	—
Jianul 1510/4	59 ⁴
Iaz 1530/5. Stobozenco	56 ⁴
Rai 1530/6. Corol	39 ⁴
Ispas 1530/7. Gaidaeu	46 ⁴
Nutza Worthy 1550/8. Natak	42 ⁴

II. Pr. Balcic 1600 metri (Grupa E)	
Pr. I. 5.000, II. 1000, III. 500 lei	
Hitzig 1600/1. D-ra Crist.	24
Albert 1600/2	30 ⁴
Magda 1600/3. C-dache	24 ⁴
Flinta Mea 1600/4. Borysac	23
Sehnsucht 1600/5. Gaidaeu	22 ⁴
Valomeș 1600/6. Bota	—
Domnița 1600/7. A-sky	23 ⁴

III. Pr. Bazias 1600 metri (Handicap)	
Pr. I. 3500, II. 700, III. 300 lei	
Tango 1600/1. Stobozenco	40
Mikulas 1610/2	—
Kamaziuri 1620/3	39 ⁴
România 1620/4. Bota	38 ⁴
Zori de Zi 1620/5	—
Taifun 1630/6. Hauser	40 ⁴
Olaia 1630/7. Natak	38 ⁴
Makvirag 1660/8. C-dache	40
Dobanda 1660/9. Tassopot	39 ⁴
Enym 1670/10. Borysac	40 ⁴
Joc 1670/11. Raymer	38 ⁴
Gluma 1680/12	43 ⁴
Pr. Calid 1680/13. Corol	38 ⁴
Lacrima 1690/14. Gaidaeu	40 ⁴

IV. Pr. Bechet 2200 metri (Handicap)	
Pr. I. 3.500, II. 700, III. 300 lei	

Premiul Buhusi. După valorile din toamna trecută, RAI ar prezenta cele mai concludente titluri. Nutza Worthy, care s'a schimbat mult dela un an la altul, este o redutabilă adversară pentru pensionarul lui Corol. Iaz, ne așteptăm să facă și el figură onorabilă.

Premiul Balcic. Se detașează la prima vedere SEHNSUCHT, Flinta Mea și Domnița. Prima a dispus recent de iapa d-lui Iordănescu la egal. Având un loc mai bun la plecare, reeditarea figurii este posibilă. Domnița, care se află în perfectă stare, nu trebuie neglijată. Este prima în măsură să profite de eventuale greșeli ale adversarilor ei.

Premiul Bazias. Preferințele noastre se îndreaptă spre JOC. Olaia, mai bine ca oricând, va fi o concurență de seamă a probei. O bună șansă ar avea și România, dacă și-a revenit la reala ei valoare.

S'a crelat un nou avantaj calilor români modesti. Calilor români de 2, 3 și 4 ani, cari n'au stabilit încă un record oficial, li se va socoti leistungul, în cazul când va fi mai înec decât media reglementară. O lămurire pentru a fi mai ușor înțeleasă dispoziția. Recordul se stabilește numai la locul întâi, iar leistungul e cronometrajul stabilit în mod oficial într-o cursă publică. Adică și la locul al doilea sau al treilea. Dacă un trăpaș român de 2, 3 sau 4 ani are un leistung de 1,56, iar media reglementară este de 1,58, distanța lui nu va fi calculată pe 1,50 ci pe 1,56.

Calendarul curselor de galop dela Floreasca

APRILIE

Sâmbătă 2	Duminică 9
Sâmbătă 9	Sâmbătă 16
Sâmbătă 23 (St. Gheorghe)	

MAI

Duminică 1	Marți 10
Sâmbătă 14	Sâmbătă 21
Sâmbătă 28	

IUNIE

Sâmbătă 4	Miercuri 8 (sărbătoare națională; Restaurația)
Duminică 19	Sâmbătă 25

V. Pr. Bucea 1600 m. (Cursă după record)	
Pr. I. 4.000, II. 800, III. 400 lei	
Ramazuri 1600/1	—
Makvirag 1610/2. C-dache	35
Szelvez 1620/3. Seliuc	30 ⁴
Urega 1630/4. Romanuc	33 ⁴
Zar 1630/5. Mihăescu	32 ⁴
Zmeu 1630/6. Stobozenco	30 ⁴
Dragostea 1630/7. Bota	30 ⁴
Argus 1640/8. Hauser	31 ⁴
Dusman 1640/9. Tassopot	31 ⁴
Sultan 1650/10	34 ⁴
Nella 1650/11. Marcenco	30 ⁴
D-prinzessin 1650/12. Stehman	30 ⁴
Madar 1660/13. Dobrescu	31 ⁴

VI. Pr. Bucegi 1600 metri (Cursă după record)	
Pr. I. 4.500, II. 800, III. 500 lei	
Bacsis 1590/1. Gaidaeu	24 ⁴
Jidanca 1600/2. D-ra Crist.	28 ⁴
Broasca 1610/3. Crotenco	26 ⁴
Comondor 1610/4. Stobozenco	30 ⁴
Ugeto 1620/5. Floreasca	32 ⁴
Cezar 1620/6. Stobozenco	24 ⁴
Brama 1620/7. Bota	28 ⁴
Alfred 1620/8. Mircea	28 ⁴
Ovar 1630/9. Hauser	27

Favoriții noștri

Premiul Buhusi. După valorile din toamna trecută, RAI ar prezenta cele mai concludente titluri. Nutza Worthy, care s'a schimbat mult dela un an la altul, este o redutabilă adversară pentru pensionarul lui Corol. Iaz, ne așteptăm să facă și el figură onorabilă.

Premiul Balcic. Se detașează la prima vedere SEHNSUCHT, Flinta Mea și Domnița. Prima a dispus recent de iapa d-lui Iordănescu la egal. Având un loc mai bun la plecare, reeditarea figurii este posibilă. Domnița, care se află în perfectă stare, nu trebuie neglijată. Este prima în măsură să profite de eventuale greșeli ale adversarilor ei.

Premiul Bazias. Preferințele noastre se îndreaptă spre JOC. Olaia, mai bine ca oricând, va fi o concurență de seamă a probei. O bună șansă ar avea și România, dacă și-a revenit la reala ei valoare.

Premiul Bechet. O alergare foarte deschisă. HITZIG s'ar părea pe hârtie, că ar avea un mic avantaj. Distanța mai lungă a probei, îi sporește șorții de izbândă. Probabil că nu îi va fi deloc ușor să bată pe Ovar, Magda și Jandarm, aproape inseparabili. Mai mult prin simplă impresie îi recomandăm în ordine.

Premiul Bucea. DOLLARPRINZESSIN va fi greu de bătut aci. Chiar de către Nella, pe care bătrânul Marcenco o are în plenitudinea mijloacelor. Puțin corectul Szelvez nu e în afară din cursă. Dacă nu va galopa, va fi văzut la sosire.

Premiul Bucegi. BAČSIȘ se întâlnește și aci cu avantajii mari. E adevărat că s'a comportat modest în ultimele eșuri. Totuși îl socotim capabil să înfrângă pe constituțional Cezar și pe Broasca, candidați cu spreteabilități șansă.

Cali în antrenament

Antrenamentul Zimermann

APARTINAND PRINȚULUI G. MORUZI

Hof, a. 3 a. s. din Shenley Boy și Harvest Girl.
Targor, a. 3 a. m. înch. din Shenley Boy și Tato.
Troța 1.3 a. s. din Shenley Boy și Tamborina.
Limar, a. 2 a. r. din Shenley Boy și Little Winkle.
Timuș, a. 2 a. s. din Shenley Boy și Tato.
Taina, i. 2 a. s. din Shenley Boy și Tamborina.

APARTINAND D-LUI COLO-NEL V. HORTOPAN

Cjovică, i. 4 a. m. din Zori-de-Zi și Coțofana.
Buna, i. 3 a. r. din Celstus și Blue Match.
Domnișoara Popey, i. 3 a. m. din Bucks Hussar și Popsy.

APARTINAND D-LUI EM. PRI-BOYANU

Vldstar, a. 3. m. din Tökfilko și Versailles.

Sub conducerea lui Zimermann, un antrenor care a dat probe de deplină pricepere profesională, au intrat 10 pur sângi. Majoritatea aparțin distinsului proprietar, prințul Moruzi, a cărui populară casă de vînare a reunit nemuritoare succese pe turful român. În anul acesta culorile d-sale vor fi purtate de 3 cai de 3 ani și tot atâtea mănji. Dintre caii de 3 ani desigur că Targor va fi mai puțin norocos ca în toamnă, când o serie de accidente l'au îndepărtat de pe turf, răpindu-i tandra glorie de campion al generației lui. Fratele lui mai mic Timuș e deasemeni un animal plin de distincție, pe care îl așteaptă o frumoasă carieră. Limar, un fiu al ipei Little Winkle, promite să fie un element de mare viitor. Am dori-o sinceră că grea a fost urmărirea de nenoroc grajdul prințului Moruzi, în ultimii ani.

Cele 3 iepe ale d-lui colonel Hortopan au iernat în excelente condițiuni. Dintre ele se remarcă mai ales Domnișoara Popsy, de nerecunoscut aproape, atât de mult s'a dezvoltat.

Antrenamentul Mac Intyre

APARTINAND D-LUI D. MI-RONESCU

Grand Duc, a. 4 a. m. înch. din Radames și Grand Duchess.

APARTINAND D-LUI CAPI-TAN V. MOISESCU

Patachina, i. 2 a. m. din Sir Douglas și Piezikem.

APARTINAND D-LUI C. PA-TAC

Harivansa, a. în v. s. din Hari Ianos II și Harvest Girl.

Bădie, a. 2 a. m. din Sir Douglas și Betelio.

Hoinar, a. 2 a. m. din Sir Douglas și Harvest Queen.

APARTINAND D-LUI GR. PLESA

Favorita, i. 3 a. m. înch. din Favara și Oradea Mare.

APARTINAND D-LUI COLO-NEL EM. SAVOIU

Miliard, a. 3 a. m. înch. din Favara și Miss Mimi.

APARTINAND D-LUI I. VI-DRIGHIN

Somogy, a. 6 a. m. din Balbina și Sannasa.

Faetum, a. 5 a. r. din Tamar și Fehér hollo.

Semmi baj, a. 4 a. m. din Sannas-krit și Quetete.

Lotul lui Mac Intyre cuprinde 10 elemente, printre cari câțiva cai de excelentă valoare, ca Somogy și Grand Duc. Primul, refăcut de accidentul suferit în toamnă, va sta în primele rânduri ale calilor vârstnici. O mențiune se cuvine și pentru Bădie, un distins fiu al Betelio.

Cavaleria lui Mac Intyre are un aspect plăcut. Ca de obicei „Mac” nu se grăbește. Face cursă de așteptare. Tactică ce i-a dat numeroase satisfacții. Și se lasă de ea.

Antrenamentul căpitan A. Guliano

APARTINAND HERGHELIEI KOMISANI

Stanca, i. 4 a. m. din Cocos și Sulfina.

Stăjenel, a. 3 a. r. din Koppa-ny și Sulfina.

Stejar, a. 3 a. r. din Koppa-ny și Sinaia.

Spic, a. 3 a. r. din Cocos și Sulfina.

Sânziana, i. 2 a. r. din Cocos și Sinaia.

APARTINAND D-LUI CAPI-TAN AL. GULIANO

Barina, i. 4 a. m. din Defensor și Brebenea.

Amurg, i. 3 a. m. din Bou Je-loud și Audacieușe.

În lipsa din țară a d-lui căpitan Guliano pensionarii d-sale au iernat la herghelia Komisani, unde au trecut cu bine iarna.

Sub destoinicia supraveghere a d-lui căpitan A. Guliano, care a trecut de mult cu drio toate examenele, desigur că toți acești cai vor câștiga ce li se cuvine. Poate chiar mai mult!

Grajdul V. Grigorescu

Antrenor: Ion Gheorghe. Jockey: I. Dumitrescu.

CAII

Boris, armăsar în vârstă, sur, din Fire King și Bilette.

Ariniș, armăsar de 3 ani, roib, din Tökfilko și Narrieche.

Dragoman, armăsar de 8 ani, roib, din Taifun și Dragostea.

Ghimes, armăsar de 3 ani, murg, din Taifun și Galieia.

Bădița, iapă de 3 ani, murgă, din Métropole și Basile.

Arina R., armăsar de 2 ani, murg, din Hári Ianos II și Angora.

Barokk, armăsar de 2 ani, roib, din Hári Ianos II și Bădi.

Bustean, armăsar de 2 ani, murg, din Taifun și Barbara.

Samson, armăsar de 2 ani, murg, din Taifun și Sfârlează.

Dalila, iapă de 2 ani, murgă, din Szandekos și Dragostea.

Jeanine, iapă de 2 ani murgă, din Sir Douglas și Juive.

Muscăță, iapă de 2 ani, murgă, din Szandekos și Musza.

D. Grigorescu este unul dintre cei mai pasionați proprietari ai noștri. În ciuda crizei, d-sa a mărșit treptat efectivul, ajungând astăzi la 12 capete, dintre cari un singur cal bătrân, 4 cai de 3 ani și ceilalți — marea majoritate — mănji. Un lot de mănji de excelentă calitate. Bustean, un fiu al ipei Barbara, Samson, un fiu al ipei Sfârlează și Muscăță, un fiu al ipei Musza, sunt cei mai impresionanți și se pare că au moștenit o bună parte din calitățile excelentelor lor mame.